

Врз основа на член 36 став 1 точка 15 од Законот за локална самоуправа („Службен весник на РМ бр. 5/02“), член 14 став 1 и став 2 од Законот за еднакви можности на жените и мажите („Службен весник на РМ бр. 6/12, 30/13, 166/14 и 150/15“) и член 43 став 1, точка 43 од Статутот на Општина Гевгелија („Службен гласник на РМ бр.25/06, 08/10 и 18/14“) Советот на Општина Гевгелија на седница, одржана на ден 25.12.2020 година донесе:

ПРОГРАМА **во областа на еднаквите можности на жените и мажите** **во општина Гевгелија за 2021 година**

I. Вовед

Основите во функционирањето на политиката за поттикнување, развивање и јакнење на родовата рамноправност во Општина Гевгелија се поставени со Локалниот акционен план за родова рамноправност за период 2018-2022 година донесен од Советот на Општина Гевгелија.

Врз основа на член 2 од Законот за еднакви можности на жените и мажите, Општина Гевгелија има обврска за воспоставување на еднаквите можности на жените и мажите во политичката, економската, социјалната, образовната, културната, здравствената, граѓанската и која било област од општествениот живот. За остварување на оваа цел, Општината, согласно одредбите од член 14 од овој Закон, а заради суштинска имплементација на целите, покрај другото,должна е да изработи Годишен план во кој ќе бидат утврдени мерките за унапредување на еднаквите можности на жените и мажите.

Локалната власт може преку своите надлежности и преку координација со многубројни локални фактори да презема конкретни акции во корист на половата еднаквост, намалување на нееднаквостите и промовирање и градење на реална локална заедница и општество, во кои еднаквоста ќе биде пракса.

Ваквите нееднаквости се јавуваат како резултат на размислувањата, ставовите и убедувањата наметнати поради бројни стереотипи присутни во рамките на семејството, образованието, културата, медиумите, работната средина, организацијата на општеството итн. Има толку многу области во кои може да се делува со востановување на нов пристап и правење на структурни промени.

Основните области кон кои треба да бидат насочени активностите и да се интензивира работата во 2021 година за воведување и подигнување на нивото на родова рамноправност, се:

- ✓ Промоција на човекови права и принципи на недискриминација,
- ✓ Зајакнување и вклучување на жената во одлучувачките процеси во заедницата,
- ✓ Информирање и подигање на свеста за грижа на жената за сопственото здравје,
- ✓ Информираност за видовите и последиците од семејно насилство,
- ✓ Јакнење на капацитетитена Општинската администрација за воведување на родов пристап во програмирањето (едукација на носителите на активностите) и
- ✓ Воведување на родово одговорно буџетирање.

II. Цели што треба да се постигнат со имплементирање на оваа програма

**ОПШТИНА ГЕВГЕЛИЈА
MUNICIPALITY OF GEVGELIJA**

Основни цели на активностите на Општина Гевгелија во областа на родовата еднаквост предвидени со оваа Програма се:

- ✓ промоција на родовата еднаквост како суштинска вредност на Општината како локална заедница(преку спроведување на информативни кампањи и манифестации, информирање на жените за услугите и можностите кои ги нуди Општина Гевгелија и преку редовна публикација на активности и материјали за родова рамноправност),зајакнување на институционалните капацитети на Општина Гевгелија за вклучување на родов пристап во програмирањето и буџетирањето, (преку обуки на КЕМ и Општинската администрација), развивање на интерни принципи, норми, постапки и механизми за координирано дејствување;
- ✓ зајакнување на свеста на жените и мажите за континуирана грижа и заштита на сопственото здравје. Постои потреба од поголема информираност за подобрување на здравствената заштита, поголема едукација за малигните заболувања на репродуктивните органи, за болестите кои се својствени на современите услови на живеење;
- ✓ унапредување на заштита од насилство врз жени;
- ✓ унапредување на механизмите за учество на жените во процесот на носење одлуки во заедницата со посебен акцент на вклучување на маргинализираните жени;
- ✓ поттикнување на можностите за економско јакнење на жените преку информирање за правата од работен однос и можностите за економска самостојност преку започнување со сопствен бизнис;
- ✓ подигање на свеста кај населението за придобивките од здрава животна средина.

Активности

За остварување на целите на Програмата во 2021 година, Општина Гевгелија ќе ги спроведе следните активности:

Цел 1

Зајакнување на институционалните капацитети на Општината и КЕМ за вклучување на родов пристап во програмирањето и буџетирањето

Мерки:

Обука на Комисијата за еднакви можности на жените и мажите и интерсекторската група за родово одговорно буџетирање за интеграција на родов пристап во програмите и Буџетот на Општината и обука на администрацијата за родова анализа на програми и буџети.

Целта на оваа активност е да се зголеми свесноста и разбирањето на претставниците на Општинската администрација за потребата и начините за вклучување на родова перспектива во процесот на планирање на програмите и проектите од областите кои спаѓаат во нивниот делокруг на работа.

Потребни услови за спроведување на обуката се:

- ✓ подготвена програма и методологија за родова анализа на програмите и буџетите,
- ✓ подготвени базични помошни алатки за практична примена на стекнатите знаења и
- ✓ обезбедени услови за одржување на обуката.

**ОПШТИНА ГЕВГЕЛИЈА
MUNICIPALITY OF GEVGELIJA**

Ќе се спроведе специјализирана обука за членовите на Комисијата и интерсекторската група со цел да се зајакнат нивните знаења и вештини за остварување на специфичните обврски од нивната надлежност. Обуката треба да се фокусира на процесите на планирање и одлучување во врска со интеграција на родовиот пристап во програмите и Буџетот на општината преку примена на листи за проверка дали програмата е основана на родова анализа и има интегрирано родов пристап, како и дали се издвоени соодветни средства за нејзина реализација што ќе овозможи подеднакво распределување и корист од јавните ресурси за мажите и жените во општината.

Неопходни услови за спроведување на обуката се:

- ✓ подготвена програма и методологија за обука,
- ✓ подготвени листи за проверка за воведен родов пристап во Буџет и програми на Општината,
- ✓ обезбедени услови за одржување на обуката.

Цел 2

Зајакнување на свеста на жените и мажите за континуирана грижа и заштита на сопственото здравје

Мерки:

Подигнување на свеста за поголема и континуирана грижа за репродуктивното здравје.

Со цел да се подигне свеста кај жените за редовни гинеколошки прегледи, скрининг за рак на дојка, и сл., во соработка со Невладини организации ќе се спроведуваат активности за подигнување на свеста за негата на детето од најмалата возраст до тинејџерски години, а во соработка со матичните лекари и здравствените домови на подрачјето на општината ќе се организираат: трибини, работилници и информативна кампања за редовни прегледи со цел рано откривање и превенција од малигни и други заболувања.

Подигнување на свеста за грижа за здравјето кај мажите.

Со цел да се подигне свеста кај мажите за редовни уролошки прегледи, скрининг за рак на тестиси и сл., во соработка со Невладини организации ќе се спроведуваат активности за подигнување на свеста за негата и одржувањето на личното здравје.

Цел 3

Унапредување на превенција и заштита од насилство врз жени

Мерки:

Со цел унапредување на знаењето, но и препознавање на сите форми на семејно насилство, како и достапните мерки и механизми за превенција од и заштита од семејно насилство, ќе се спроведат активности за едукација за семејно насилство преку организирање на трибини во Општина Гевгелија и Месните заедници во соработка со Граѓанските организации. Во овие рамки, освен едукативни трибини, ќе бидат организирани дебати, советувања (презентација на опции и регулативи на граѓаните во однос на наведените теми и превентивни мерки за истите).

Со цел обезбедување на механизми за справување со последиците од семејното насилство и општествена реинтеграција на жртвите од семејно насилство, Општината во соработка со Невладините организации и други заедници ќе поддржува и помага

функционирање на терапевтска заедница која ќе дава психо-социјална поддршка на жртвите на семејно насилство.

Цел 4

Унапредување на механизмите за рамноправно учество на обата пола во процесот на носење на одлуки во заедницата

Мерки:

Со цел унапредување на механизмите за рамноправно учество на обата пола во процесот на носење одлуки во заедницата, Комисијата за еднакви можности ќе ги распространи протоколите и листите за проверка за вклучување во одлучувањето на локално ниво од аспект на рамномерна застапеност на обата пола.

Со цел унапредување на механизмите за рамноправно учество на обата пола во процесот на носење одлуки во заедницата ќе се организира јавна расправа, трибини и дискусии на тема од областа на креирање на политики и мерки за поттикнување на пракса на рамноправна застапеност на мажите и жените на раководни позиции во јавни и приватни претпријатија.

Цел 5

Поттикнување на можностите за економско јакнење на жените преку информирање за правата од работен однос и можностите за економска самостојност преку започнување со сопствен бизнис

Мерки

Со цел унапредување на можностите за економско јакнење на жените преку информирање за правата од работен однос и можностите за економска самостојност преку започнување со сопствен бизнис, ќе бидат организирани стручни предавања и трибини за информирање на мажите и жените за нивните права од работен однос и издавање на печатени материјали-брошури и флаери за правата на вработените.

Реализирање на активности за информирање за активните мерки на пазарот на труд за самовработување, формализирање на бизнис, субвенционирање и можните начини на кредитирање и финансиска поддршка за започнување со бизнис.

Цел 6

Подигање на свеста кај населението за придобивките од здрава животна средина

Мерки

Организирање на јавни дебати и едукативни работилници во градот и населените места од општината со сите заинтересирани субјекти за правилно управување и селектирање со отпадот.

ОПШТИНА ГЕВГЕЛИЈА
MUNICIPALITY OF GEVGELIJA

III. Финансиски планза имплементирање на Програмата

За спроведување на активностите предвидени со програма, предвидени се следните финансиски средства:

<i>р. бр.</i>	<i>Активност</i>	<i>Рок и место на одржување</i>	<i>Носител на активностите</i>	<i>Предвидени с-ва во Буџетот на ОГ</i>
1.	Обука на администрацијата и Комисијата за еднакви можности на жените и мажите во Општина Гевгелија	јануари-февруари 2021	Општина Гевгелија	45.000,00
2.	Зајакнување на свеста на жените и мажите за континуирана грижа и заштита на сопственото здравје	март-април 2021	КЕМ во соработка со здр. инстит., Медицински центар и директори на училишта	30.000,00
3.	Унапредување на превенција и заштита од насилство	април-мај 2021	КЕМ, Здравствени институции Училишта, МВР, МЦСР	30.000,00
4.	Унапредување на механизмите за рамноправно учество на обата пола во процесот на носење одлуки во заедницата	2021	Градоначалник КЕМ, волонтер, координатор, Совет на Општина Гевгелија	40.000,00
5.	Поттикнување на можностите за економско јакнење на жените преку информирање за правата од работен однос и можностите за економска самостојност преку започнување со сопствен бизнис	септ.-октомври 2021	КЕМ, координатор, Граѓански организации	50.000,00
6.	Подигање на свеста кај населението за придобивките од здрава животна средина	окт.-декември 2021	КЕМ, координатор, Комунално претпријатие, Инспекциски служби	25.000,00
7.	Унапредување на механизмите за родовата еднаквост на локално ниво преку еднаква застапеност на обата пола во процесите на одлучување, политиката, едукација за креирање на родово одговорно буџетирање на локално ниво,	окт.-декември 2021	КЕМ, координатор, Граѓански организации, Општинска администрација	30.000,00
8.	Други активности			90.000,00
ВКУПНО				340.000,00

IV. Имплементација

Одговорни субјекти за имплементација на Програмата во областа на еднаквите можности на жените и мажите во општина Гевгелија за 2021 година се Комисијата за еднакви можности при Советот на Општина Гевгелија, координаторот и заменик-координаторот за еднакви можности. Нивна обврска и одговорност е да креираат, иницираат и организираат реализација на политики, активности и проекти согласно Локалниот акционен план за родова рамноправност да предлагаат усвојување и да ја менаџираат реализацијата на мерки кои ќе придонесат за унапредување на односите во оваа сфера.

Бр.09-1947/1
25.12.2020 год.
Гевгелија

Претседател
на Советот на Општина Гевгелија,
Тодор Ристов
с.р.

ОПШТИНА ГЕВГЕЛИЈА
MUNICIPALITY OF GEVGELIJA
